

VĚSTNÍK

Informační Orgán Československé národní rady americké.
2137 S. Lombard Ave. Cicero IL.
Redaktorka - Olga Kovářová
Leden - Únor - 1995

Příše se rok 1995

Každým rokem předstupuje Československá národní rada americká před krajanskou veřejnost, aby podala přehled vykonané práce a poděkovala za morální i finanční podporu. Letos si přidáváme otázku: Kudy by se měla ubírat naše společná cesta do budoucna ?

Program, který vám dnes popisujeme, zasahuje až ke kořenům našeho národního života. Snažíme se především plnit poslání krajanské Ameriky, dané nám dobou, v které žijeme. Naším heslem je práce a zase práce. Navzdory tomu, že nás každý rok ubývá, neklesáme na mysli. Věříme, že je v nás ještě velká tvůrčí síla, která by mohla napsat novou krásnou kapitolu dějin krajanské Ameriky.

Naše mateřština:

Snažíme se udržet při životě češtinu i slovenštinu, proto podporujeme zakládání kursů a vyučování na amerických universitách. Píšeme o tom do krajanského tisku, upozorňujeme v americkém Bulletinu soustavně na důležitost slovanských jazyků i pro Spojené státy. Schůze, přednášky a veřejné podniky všech složek Rady jsou prostředím, ve kterém se ožívá a uplatňuje čeština a slovenština.

Náhradou za vyprodanou učebnici "Progressive Czech", vydanou Radou, doporučujeme nové učebnice češtiny vydané v osvobozené České republice. Vydáváme Věstník a snažíme se, abychom si zachovali čistotu jazyka.

Krajanské tradice:

Nezapomínáme na významnou krajanskou minulost a zachraňujeme, jak je možno, krajanské památky po zemřelých krajanech a předáváme je Chicagské universitě nebo jiným universitám.

Kromě jazyka je ovšem také tradice myšlenková a mravní. Udržovat tyto humanitní tradice naživu na

půdě Ameriky, je hlavním úkolem Rady. Nemí to lehké. Snažíme se je udržovat tím, že všechny naše činy, naše usnesení a projevy z těchto tradic vycházejí a v nich pokračují. Náš úspěšný boj proti komunismu, boj o spravedlnost a svobodu pro Československo, byl důsledkem zachování zmíněných tradic.

Sdružujeme krajany:

Důležitou součástí naší národní tradice jsou organizace, které jsou členy Rady, a s kterými Rada spolupracuje. Jsou to : bratrské podpůrné organizace jako - Krajanský výbor, Cleveland - Česká katolická jednota, Cleveland - Národní svaz českých katolíků, Chicago - ČSA - Americká obec sokolská - Čs. Sokol v zahraničí - Slovenská sokolská unie - .

ČsNRA prostřednictvím těchto svých složek a odboček poskytovala nejen krajanské, ale i americké veřejnosti československou kulturu v celé své rozmanitosti a rozsáhlosti.

ČsNRA a její práce:

Sedmdesáté páté výročí založení ČsNRA a stoleté výročí působení A.Dvořáka v Americe, bylo oslaveno krásným předvedením Dvořákových skladeb.

Na pozvání Čs. vyslanectví ve Washingtonu DC, se naši členové, v čele s br. předsedou Jandáčkem, zúčastnili dvoudenního semináře o budoucnosti České republiky.

Na pozvání nově založené České obchodní komory v Chicagu, na níž hlavním řečníkem byl prezident České republiky Václav Havel, se společného oběda zúčastnilo přes 500 krajanů.

Na podnět ČsNRA - přidružená organizace ČSA uspořádala výstavu dokumentů, fotografií a plakátů Prvního odboje (1918) v budově ČSA. Výstava byla otevřena pro veřejnost od 15.října do 15.listopadu.

Členka ČsNRA, místopředsedkyně R.Nehasilová, převezla popel Alice Masarykové z Chicaga do České republiky. Pietního obřadu v Lánech 14. září 1994, výroční den úmrtí prezidenta T.G.Masaryka a otce Alice Masarykové, se zúčastnili zástupci české vlády, Červeného kříže a Sokola.

Na podzim 1994 v Mortonově vyšší škole se konalo slavnostní předávání vlajek etnických skupin, žijících v tomto okolí. Předseda ČsNRA A. Jandáček a místopředsedkyně R.Nehasilová, předali naši československou vlajku.

Naše budoucnost:

Budeme pokračovat v práci, jak jsme ji dosud konali. Budeme pokračovat ve šlépějích našich předků. Předně, chceme být dobrými americkými občany. Za druhé - nikdy nezapomeneme na svůj československý původ a na tragické události v zemi, v níž jsme se narodili my, nebo naši rodiče, nebo naši předkové.

ČsNRA bude vděčna do budoucna nejen za finanční podporu, ale i za přání a rady - "Jakým směrem by se Rada měla ubírat v tomto novém historickém období po pádu komunismu."

(Redakce)

17. listopad 1939 nebyl v Praze zapomenut.

Hitlerův krutý pokus o umlčení vlasteneckého ducha a odporu čsl. studentstva uzavřením vysokých škol, zastřelením devíti představitelů spolku vysokoškoláků v Praze a odesláním nejméně 1200 studentů do koncentračního tábora u Berlína, ochromil český národ a pobouřil světovou veřejnost.

Téměř 300 studentů všech oborů uteklo různými ilegálními cestami do Francie, aby vstoupili do čsl armády tvořící se na jihu Francie. Po porážce Francie se zbytky čsl. armády zreorganizovaly ve Velké Británii.

Hrstka bývalých studentských pracovníků vojáků založila v Anglii "Ústřední Svaz Čsl. Studentstva v Exilu." Svaz veden velmi schopnou "čtyřkou" (Václav Paleček, Sláva Šulc, Lubor Zink, Karel Macháček) dosáhl souhlas četných studentských organizací spojeneckých i neutrálních národů, aby 17. listopad 1939 byl uznán za "Mezinárodní den studentstva". Tak se stalo dne 17. listopadu 1941 slavnostním prohlášením v přítomnosti asi 7,000 účastníků studentů a mládeže, za přítomnosti diplomatických zástupců mnoha národů v čele s americkým velvyslancem Winantem. Nesmírný propagační úspěch na mezinárodním poli!

Letos, třetí týden v měsíci byl určen pro slavnostní vzpomínky těchto událostí. Dne 14. listopadu v 10 hod. dopoledne, Karlova universita a Svaz Bojovníků za Svobodu uspořádali v Karolinu důstojný, slavnostní program. Dvořákovu Kvarteto (Foltýn, Kudelásek, Ruis a Pisinger) hrálo výňatky z Dvořákova "Opus 96", při příchodu a odchodu rektora a členů fakult, národní hymnu, atd. Význam a odkaz 17. listopadu 1939 připomenuli hostům čtyři řečníci: Rektor JUDr. Karel Malý, předseda Českého Svazu Bojovníků za Svobodu, JUDr. Jakub Čermín, místopředseda Svazu Čsl. Studentstva v Exilu, MUDr. Karel Macháček z Velké Británie a za studenty Karlovy univerzity, starosta spolku Všeherd, Petr Polák. Program byl ukončen udělením vyznamenání "Za věrnost" (r.1939 - 1945). Mezi příjemci medaile bylo šest členů předsednictva Svazu Studentů v Londýně před 53 lety: Macháček a Sonnek z Anglie, Pražáci Adamec, Sommer a Straka a já z USA. Větší skupinu tvořili studenti, kteří byli uvězněni a po návratu domů se věnovali tajně odbojové práci. Za těžce nemocného Lubora Zinka a zesnulého Slávy Šulce a Pavla Svobody převzali vyznamenání jejich příbuzní.

V úterý 15. listopadu v 10 hodin prezident Václav Havel uvítal na Hradě 6ti člennou delegaci bývalého londýnského Svazu Studentstva a 12ti člennou delegaci Svazu Bojovníků za Svobodu. Prezident nás srdečně pozdravil přípitkem a krátkým proslovem, s tím, abychom my mu svědčili své myšlenky o tom co je u nás ještě nedokonalé a jaké cesty vedou k zlepšení. Slova se ujal Dr. Čermín, který kritizoval určité zjevy v politice a národním hospodářství v České republice. Po něm promluvil MUDr. Macháček. Upozornil pana prezidenta na to, že Dr. Beneš přijímal delegaci čsl. studentů každý rok. Ukončil věnováním knížky Slávy Šulce "Ústřední Svaz Čsl. Studentstva v Exilu" a legionářské vázanky. Dr. Zapletal věnoval p. prezidentovi knihu Lubora Zinka o únoru 1948. Prezident za dárky poděkoval a rozloučil se o něco dříve, protože k vůli návštěvě prezidenta Portugalska.

Ve středu 16. listopadu v 15. hodin se pro účastníky konala mše svatá v katedrále Sv. Víta.

Slavnostní týden byl uzavřen 17. listopadu v 18 hod. velikým shromážděním studentů, delegátů ze všech vysokých škol z celé republiky ve Vladislavském sále na Hradě na pozvání prezidenta Havla. Generaci z roku 1939 jsme zastupovali jen dva. Více než tisíc studentů a studentek (můj odhad)

naplnilo sál. Není divu, vždyť mladí přišli sem, aby slyšeli úvahy prezidenta o významu 17. listopadu 1989 ! Prezident měl krásnou a dlouhou řeč, z níž vyjímám jednu větu:

" 17. listopad - podobně jako 28. říjen - ze samé podstaty věci - bude ještě dlouho čímsi více: totiž výzvou k přemýšlení a živým impulsem k tázání se po našem vztahu k hodnotám, jež pro nás ztělesňuje." Po řeči následoval potlesk a pak hudba a zpěvy studentské skupiny. A nakonec občerstvení, nápoje a zákusky. Odcházíme s Jirkou spokojeni v naději, že ideály 17. listopadu neochabnou, když mají podporu prezidenta České republiky. (Dr. L. Rozbořil.)

Právě vyšla zajímavá kniha " Z války do exilu ", napsaná Dr. L. Rozbořilem. Cena \$12.00, poštovné \$3.00. Možno objednat na adrese: Dr. L. Rozbořil 627 Saylor, Elmhurst IL - 60126, anebo ČsNRA 2137 S. Lombard Ave. Cicero IL- 60650.

Novoroční vystoupení prezidenta Havla a premiera Klause.

Prezident Václav Havel se ve svém projevu vyjádřil, že pociťuje všeobecný nedostatek úcty k ústavě. Bezvýhradné respektování ústavy přitom označil za základní podmínku pro existenci právního státu a život občanské společnosti, kde všichni lidé uznávají svobodu a práva druhých. V souvislosti s tím vyzval Poslaneckou sněmovnu, aby přijala zákon umožňující volby do Senátu a naplnila tak další bod ústavy (dvoukomorový parlament .) Sněmovna by měla také přijmout zákony, které by umožnily vznik vyšších samosprávných celků zakotvených v ústavě (krajů, regionů či zemí, dosud jen okresy.)

Prezident Havel v projevu uvedl, že tržní ekonomika nemůže ve státě vyřešit úplně všechno, existují určité věci, do kterých musí zasahovat stát. Úloha státu by měla spočívat ve vymezení pravidel a tím i v určování směru, jakým se stát ubírá. Zmínil se také o potřebě začlenění ČR do evropských struktur. Užší kontakt by měla ČR navázat zejména s Německem.

Prezident v projevu zhodnotil také postoj vyspělých států k otázce spojené Evropy. Na prvním místě stojí většinou zájmy vlastního státu. Starost o dodržování lidských a občanských práv jinde v Evropě je až v druhé řadě. Ke konfliktu na území bývalé Jugoslaviie doslova řekl: "Nekončící utrpení obyvatel Bosny a neschopnost mezinárodního společenství jim pomoci nastavuje tvrdě zrcadlo

všem politikům a jejich úsměvy do kamer jen špatně maskují společný stud.

Tento projev odvysílala jako tradičně na Nový rok Česká televize. Hned potom uvedla soukromá televize Nova vystoupení Václava Klause. Ten se věnoval více pozitivnímu hodnocení uplynulého období, než pohledem do budoucna. Za hlavní letošní úkol vlády označil reformu sociálního systému. Sociální dávky by měli dostávat jen ti, kteří je skutečně potřebují. S prezidentem Havlem se shodl na potřebě začlenění ČR do evropských společenství. Otázku Senátu však premier za aktuální problém nepokládá. (Převzato z Karolíny)

Prezident Walesa na návštěvě v ČR.

V úterý 17. ledna přijel na dvodenní návštěvu ČR polský prezident Lech Walesa. Podle Mladé fronty Dnes zmínil svoje útoky na českou politiku a zvláště ekonomii, které vytykal především kuponovou privatizaci. Řekl o ní kdysi, že je vyšší formou socialismu, ale nyní jí považuje za zajímavou. Uvažuje také, že některé její prvky by mohly být použity i v Polsku.

Pozapomenuté výročí smrti Jana Palacha.

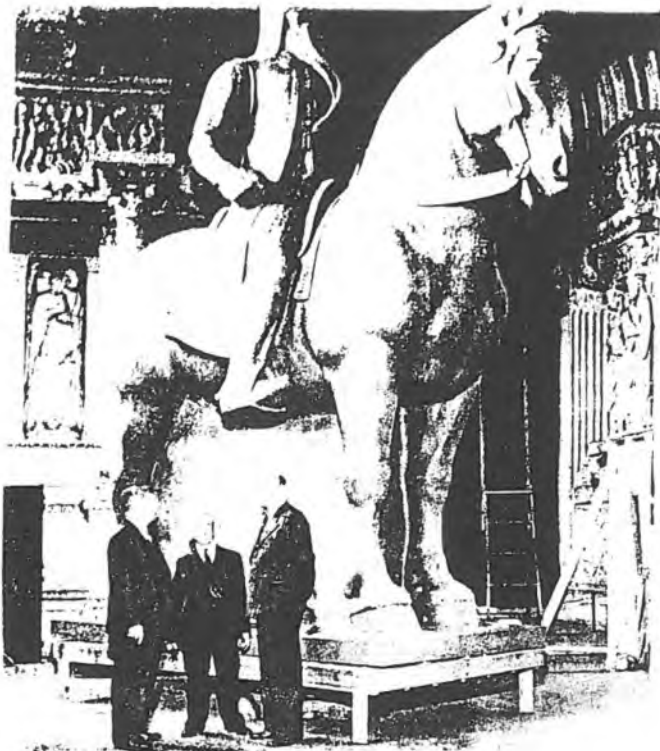
Všetaty, rodiště Jana Palacha, si připomněly 26. výročí jeho smrti. Pietní průvod skončil v urnovém háji u pamětní desky, kde promluvil také ministr školství Ivan Filip.

Student Jan Palach se upálil 16. ledna 1969 na Václavském náměstí v Praze. Jeho smrt měla vyburcovat Čechoslováky proti pokračujícímu bezpráví po okupaci vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968.

Problémy s černým zlatem.

V pondělí 9. ledna se již podruhé v tomto roce zastavily dodávky ropy nejen do České republiky, ale i na Slovensko. Nejdříve ropa netekla hned na začátku roku, protože v Rusku se slavilo. Příčinou druhého, čtyřdenního utáhnutí kohoutku byl spor Ruské federace a Ukrajiny o tranzitní poplatky přes ukrajinské území. Poté, co byla zpožděně uzavřena smlouva na tento rok a byl zaplacen tranzit za dobu 1. až 9. ledna, byly dodávky ropy obnoveny.

Česká republika je ještě stále vázána na jediný ropovod Družba, protože ropovod Adria procházející bývalou Jugoslavií, není z bezpečnostních důvodů zapojen. Ropovod Ingolstadt bude otevřen až ke konci roku, kdy budou moci začít české rafinerie čerpat ropu ze západní Evropy.

John J. Toman, Albin Polášek a Jan Masaryk před modelem
Poláškovy sochy Blanického rytíře, symbolického pomníku
T. G. Masaryka v Chicagu.

AMERIKA MASARYKOVI:

Slavnostní odevzdání pomníku prezidenta Osvoboditele T.G.Masaryka - Blanického Rytíře - se konalo v Chicagu ve dnech 28. a 29. května 1955.

Po 40 ti letech drsného chicagského počasí se socha musela opravit. Slavnostní odevzdání opravené sochy veřejnosti se bude konat v dubnu 29. tého 1995.

MASARYK SVĚTU:

Láska k bližnímu je v plánu světa, lidská společnost stojí na lásce, ale nestačí mít k člověku jen tak zvaný milý cit - láska, humanita se musí ztělesnit v práci, v součinnosti, v tvoření a tím v zdokonalování světa nám daného. Jsme dělníci na vinici boží!

4. března 1933 byla dedikována náhrobní deska mayora A. Čermáka a to na místě atentátu v Bayfront Park, Miami, Florida. Sestra Emily Welcl-Růžička a ostatní krajané se postarali o memorial k 60 tému býročí tragédie.

Náhrobní deska dostala své trvalé místo od města Miami, Florida a bude znovu-uložena 16. února 1995. Kromě s. Emily Welclové-Růžičkové a krajanů žijících na Floridě se uložení zúčastní členové ČsNRA br. Ing. Boris Kraupner a br. Stanislav Brym.

Oblastní výbor ČsNRA , Chicago, pořádá -Jarní tanec-

v neděli 30. dubna 1995 v banketní místnosti Mar
Łac, Oak Park, Illinois. Otevřený bar ve 4. hod.
odpoledne. Večeře v 5. hodin odpoledne. Tanec
začne v 6:30.

O bližší informace volejte kancelář ČsNRA
708- 656-1117.

ZAHRADNÍKUV ÚNOR - Karel Čapek -

Zahradník v únoru pokračuje v lednových pracích, zejména potud, že pěstuje hlavně počasí. Neboť vězte, že únor je doba nebezpečná, která zahradníka ohrožuje holomrazy, sluncem, vlhkem, suchem a větry; tento nejkratší měsíc mezi měsíci, tento měsíc nedonošený, přestupný a vůbec nesolidní, vyniká nad všechny ostatní svými potměšilými základy; mějte se před ním na pozoru. Ve dne loudí na keřích pupence a v noci je spálí; jednou rukou nám lahodí a druhou nám luská pod nosem. Čtvrtí proč se o přestupných létech přidává jeden den zrovna tomuto vrtkavému, počouchlému měsíčnímu skrčkovi; o přestupný rok by se měl přidat jeden den krásnému měsíci máji, aby jich bylo dvaatřicet, a bylo by to. Jakkak k tomu my zahradníci přijdem?

Další sezonní práce v únoru je honění prvňáčků známek jara. Zahradník nedá na prvního chrousta nebo motýla, který obyčejně v novinách zahazuje jaro; předně o žádné chrousty vůbec nestojí, a za druhé takový první motýl je obyčejně poslední od loňska, který zapomněl umřít. První známky jara, po kterých se zahradník pídí, jsou neklamnější. Jsou to: 1. Krokusy - ty jsou první známkou jara. 2. Zahradnické ceníky, které mu nosí listonoš. 3. Sněženky jsou další posel jara; nejdřív to jsou takové bledě zelené špičky vykukující z půdy; ty se pak rozšípnou ve dva tlusté děložní lupeny, a je to. Žádná vítězná palma ani strom Poznání, ani vavříin slávy není krásnější než ten bílý a křehký kalíšek na bledém stonku, kývajícím se v sychravém větru.

IN MEMORIAM:

Gen. Kašpar Pátý, Jaroslav, zemřel ve věku 92 let. Zemřel ve Washingtonu D.C. 25. ledna 1995. Pohřeb se konal 28. ledna ve Falls Church, Virginia. Kašpar Pátý byl známý pro svou vytrvalou práci v exilu na poli národním. Byl předsedou Sokola Washington D.C., předsedou Ústřední čs. obce legionářské, byl členem ČsNRA. Čest jeho památce.
